

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

В И С Н О В О К

До протоколу № 92
від 27 січня 2022 року

до проекту Закону про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, і Європейським Союзом та Європейським співтовариством з атомної енергії, з іншої сторони, про участь України у Рамковій програмі з досліджень та інновацій “Горизонт Європа” та Програмі з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021 - 2025), комплементарній до Рамкової програми з досліджень та інновацій “Горизонт Європа” (реєстр. № 0142 від 24.01.2022)

Комітет з питань освіти, науки та інновацій розглянув проект Закону про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, і Європейським Союзом та Європейським співтовариством з атомної енергії, з іншої сторони, про участь України у Рамковій програмі з досліджень та інновацій “Горизонт Європа” та Програмі з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021 - 2025), комплементарній до Рамкової програми з досліджень та інновацій “Горизонт Європа” (реєстр. № 0142 від 24.01.2022, Президент України В. Зеленський) та зазначає таке.

Проект акта розроблено Міністерством освіти і науки України на виконання завдання, визначеного пунктом 12 Плану заходів з реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору, затвердженого Указом Президента України від 20 квітня 2019 року № 155/2019; завдань, визначених пунктами 597, 608 та 609 Плану пріоритетних дій Уряду на 2021 р., затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 276-р; завдання, визначеного ціллю 2 плану заходів на 2021 рік з реалізації Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 331-р.

Відповідно до Пояснювальної записки прийняття Верховною Радою України цього проекту Закону забезпечить виконання всіх необхідних внутрішньодержавних процедур щодо набрання чинності зазначеною Угодою, яка вчинена 12 жовтня 2021 року в м. Києві на 23-му Саміті Україна-Європейський Союз, та набуття асоційованого членства України у дев'ятій рамковій програмі Європейського Союзу з досліджень та інновацій “Горизонт Європа” (2021-2027 рр.) (далі – програма “Горизонт Європа”) і Програмі з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021-2025) (далі – програма “Євратом”).

Згідно з частиною другою статті 66 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво здійснюється шляхом участі у міжнародних наукових програмах, зокрема в рамкових програмах Європейського Союзу з досліджень та інновацій. Також, за частиною четвертою цієї статті держава забезпечує інтеграцію національного дослідницького простору до Європейського дослідницького простору шляхом реалізації його пріоритетів, зокрема забезпечення участі у рамкових та спільних міжнародних програмах Європейського Союзу.

Реалізація Угоди забезпечить нормативне підґрунтя для співпраці у науково-технологічній сфері та створить передумови, необхідні для прискорення становлення України як впливової європейської держави, шляхом розширення міжнародного науково-технічного співробітництва. Асоційований статус України у вищезгаданих програмах сприятиме забезпеченню залучення українських суб’єктів наукової, науково-технічної та господарської діяльності до найбільшої програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій, а також сприятиме залученню до європейських програм підтримки в рамках Об’єднаного дослідницького простору та Інноваційної ради.

У Пояснювальній записці вказано, що реалізація акта потребує бюджетного фінансування для забезпечення сплати щорічних внесків від України за участь у програмі “Горизонт Європа” та програмі “Євратом” відповідно та здійснюватиметься за рахунок видатків Державного бюджету України, передбачених для Міністерства освіти і науки за бюджетною програмою КПКВК 2201380 “Виконання зобов’язань України у сфері міжнародного науково-технічного та освітнього співробітництва, участь у рамковій програмі Європейського Союзу з досліджень та інновацій”.

Асоційована участь України в програмі “Горизонт Європа” та програмі “Євратом” передбачає сплату щорічних фінансових внесків до бюджетів відповідних програм. Фінансова модель нарахування цих внесків від України за участь у програмах “Горизонт Європа” та “Євратом” визначена:

у статті 3 та статті 4 Угоди;

у Додатку I Угоди “Правила, що регулюють фінансовий внесок України до Програми “Горизонт Європа” (2021-2027) та Програми з досліджень та навчання “Євратом” (2021-2025)”;

у Додатку III Угоди “Раціональне фінансове управління. Захист фінансових інтересів та стягнення”.

Відповідно до Угоди загальний внесок від України для програми “Горизонт

Європа” та програми “Євратом” є сумою операційного та членського внесків. Фінансово-економічні розрахунки до проекту акта наведено у Додатку до Пояснювальної записки.

Проект акта погоджено з міністерствами: освіти і науки, економіки, цифрової трансформації, закордонних справ, фінансів, юстиції.

Зауваження Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій до проекту фінансово-економічних розрахунків щодо забезпечення реалізації представництва України у робочих органах Європейського дослідницького та інноваційного простору з метою належного захисту національних інтересів враховано.

Реалізація проекту акта впливатиме на створення сприятливих умов для здійснення науково-дослідницької діяльності та комерціалізації розробок; розбудови національної інноваційної екосистеми; залучення фінансування на наукові та інноваційні проекти.

За інформацією Національної академії наук України затримка з ратифікацією та нотифікацією Угоди не дозволяє українським науковим колективам підписувати відповідні угоди з відповідальними структурами Єврокомісії по проектах, які вже пройшли конкурсний відбір, застосовувати правила угоди про асоціацію при переміщенні через митний кордон матеріалів та обладнання тощо. Затримується також здійснення важливих функцій в програмних комітетах призначеними українськими делегатами, проведення широких інформаційних кампаній тощо.

У зв'язку з важливістю та актуальністю для держави і вітчизняних науковців законопроекту р.н. 0142 та з урахуванням проведеного обговорення **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, і Європейським Союзом та Європейським співтовариством з атомної енергії, з іншої сторони, про участь України у Рамковій програмі з досліджень та інновацій “Горизонт Європа” та Програмі з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021 - 2025), комплементарній до Рамкової програми з досліджень та інновацій “Горизонт Європа” (реєстр. № 0142 від 24.01.2022), внесений Президентом України В. Зеленським, за результатами розгляду прийняти в цілому.

2. Направити цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, визначеного головним з підготовки даного законопроекту.

3. Контроль за виконанням цього Рішення покласти на Голову Комітету С.В. Бабака.

Голова Комітету

Сергій Бабак